

CONV 221/02

NEW VERSION

CONTRIB 76

FÖLJENOT

från:	Sekretariatet
till:	Konventet
Ärende:	Bidrag från Jacob Söderman, europeisk ombudsman: "Förslag till ändringar i fördraget"

Konventets generalsekreterare har mottagit åtföljande bidrag från Jacob Söderman, europeisk ombudsman, observatör i konventet.

=====

I.

II. Europeiska ombudsmannens förslag till ändringar av fördragen

Den 24-25 juni 2002 lade Europeiska ombudsmannen fram förslag i Europeiska konventet om

- grundläggande rättigheter,
- ett kapitel om rättsmedel,
- en europeisk förvaltningslag,
- nätverket av ombudsmän och organ som behandlar framställningar i medlemsstaterna.

Ombudsmannens tal finns utlagda på hans webbplats på följande adress:

<http://www.euro-ombudsman.eu.int/speeches/sv/default.htm>

Denna text innehåller förslag till nya eller ändrade fördragsbestämmelser som tillämpar ombudsmannens förslag.

Konventet har möjlighet att föreslå ändringar i fördragens arkitektur. Därför kan den slutliga placeringen av de föreslagna bestämmelserna inte anges och hänvisningar till befintliga artiklar i EG-fördraget visas inom hakparenteser [...]. Dessutom kommer en viss omarbetning att krävas om unionens nuvarande ”pelarstruktur” skulle revideras eller avskaffas.

A. 1 Grundläggande mänskliga fri- och rättigheter

1. Förslag till text:

Artikel ?

Grundläggande mänskliga fri- och rättigheter

1 Bestämmelserna i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna skall vara bindande för gemenskapens institutioner och organ och för medlemsstaterna när de tillämpar gemenskapens lagstiftning.

2 Gemenskapen har rätt att underteckna internationella avtal för att skydda och främja mänskliga rättigheter i enlighet med förfarandet i [artikel 300 i EG-fördraget]. De skyldigheter som detta medför skall vara bindande för gemenskapens institutioner och organ och för medlemsstaterna när de tillämpar gemenskapens lagstiftning.

3 Om Europeiska ombudsmannen, efter att ha genomfört en undersökning i enlighet med [artikel 195 i EG-fördraget], finner att en medlemsstat eller en institution inom gemenskapen eller något av dess organ inte respekterar någon av de grundläggande mänskliga fri- och rättigheter som ingår i gemenskapens lagstiftning, kan han väcka talan inför EG-domstolen.

2. Kommentarer:

Denna bestämmelse har utformats på grundval av unionens nuvarande ”pelarstruktur” och skulle kunna ingå i första delen (Principerna) i EG-fördraget. Den hänvisar därför till gemenskapens lagar snarare än till unionens lagar, till och med i paragraf 1 som grundas på artikel 51 i stadgan.

Om unionens nuvarande ”pelarstruktur” skulle avskaffas kan denna bestämmelse kombineras med den nuvarande artikel 6 i Maastrichtfördraget.

Om konventet föreslår ett författningsfördrag bör det innehålla en omarbetad version av denna bestämmelse.

En ny bestämmelse som motsvarar paragraf 3 skulle också behöva läggas till i avsnittet i EG-fördraget som gäller EG-domstolen.

B. 2 Kapitlet om rättsmedel

1. Förslag till text:

KAPITEL ?

RÄTTSMEDEL

Artikel a

Allmänna principer

1 Som ett skydd för sina rättigheter enligt gemenskapens lagstiftning, inklusive de grundläggande mänskliga fri- och rättigheterna, skall envar ha tillgång till följande rättsmedel i enlighet med föreskrifterna i detta kapitel:

- att väcka talan inför en behörig domstol,
- att inge framställningar till Europaparlamentet och att klaga till Europeiska ombudsmannen,
- att inge en framställning till ett lagstiftande organ eller att klaga till en ombudsman i respektive medlemsstat.

Artikel b

Rättsliga åtgärder

1 Fysiska och juridiska personer har rätt att väcka talan inför EG-domstolen mot gemenskapen och dess institutioner och organ i enlighet med [artikel 230, 232 och 235 i EG-fördraget].

2 Fysiska och juridiska personer har rätt till ett effektivt skydd för sina rättigheter enligt gemenskapens lagstiftning i nationella domstolar. För att skydda sina rättigheter kan de väcka talan i nationella domstolar mot offentliga organ i medlemsstaterna och mot andra fysiska eller juridiska personer.

Domstolen avkunnar förhandsavgöranden i ärenden som gäller gemenskapsrätten och som hänskjutits av nationella domstolar i enlighet med [artikel 234 i EG-fördraget].

Artikel c

Rätten att inge framställningar till Europaparlamentet

1 Varje unionsmedborgare och alla fysiska eller juridiska personer som är bosatta i eller som har sitt säte i en medlemsstat har rätt att göra en framställning till Europaparlamentet i enlighet med [artikel 194 i EG-fördraget].

2 På begäran av Europaparlamentet skall Europeiska ombudsmannen samarbeta med parlamentet när det gäller att behandla framställningar om en eventuell överträdelse av gemenskapsrätten från medlemsstaternas sida och därvid tillämpa de förfaranden som anges för detta syfte i [artikel 226 i EG-fördraget].

Artikel d

Ombudsmän och organ som behandlar framställningar

1 Varje unionsmedborgare och alla fysiska eller juridiska personer som är bosatta i eller som har sitt säte i en medlemsstat har rätt att klaga till Europeiska ombudsmannen i ärenden som gäller administrativa missförhållanden inom gemenskapens institutioner och organ i enlighet med [artikel 195 i EG-fördraget].

2 Varje unionsmedborgare och alla fysiska eller juridiska personer som är bosatta i eller som har sitt säte i en medlemsstat har rätt att klaga till en oberoende ombudsman eller ett organ som behandlar framställningar som gäller administrativa missförhållanden inom medlemsstaternas offentliga organ i samband med tillämpningen av gemenskapsrätten. Om ingen ombudsman och inget organ som behandlar framställningar i medlemsstaten har behörighet att behandla ärendet kan klagomålet riktas till Europeiska ombudsmannen.

Europeiska ombudsmannen har rätt att väcka talan inför EG-domstolen i ärenden som rör grundläggande mänskliga fri- och rättigheter i enlighet med [artikeln om grundläggande mänskliga fri- och rättigheter: se ovan avsnitt 1].

2.

3. Kommentarer:

Om konventet föreslår ett författningsfördrag bör det innehålla detta avsnitt. Om avsnittet skulle läggas till i det nuvarande EG-fördraget, förefaller det höra hemma i första delen (Principerna).

Om artiklarna c och d antas, skulle det vara onödigt att ha kvar hänvisningen till rätten att göra framställningar och till Europeiska ombudsmannen i nuvarande artikel 21 i EG-fördraget. I avsnitt 3 nedan föreslås att dessa delar av artikel 21 skulle kunna ersättas av bestämmelser som gäller rätten till god förvaltning.

Paragraf 2 i artikel d är en minimibestämmelse: den skulle inte förhindra medlemsstaterna från att i sin nationella lagstiftning tilldela en ombudsman eller ett organ som behandlar framställningar ett mer omfattande mandat.

C. 3 Den europeiska förvaltningslagen

1. Förslag till text:

Gemenskapens institutioner och organ skall bedriva sin verksamhet i enlighet med rätten till god förvaltning. De principer för god förvaltning som skall följas av gemenskapens institutioner och organ och deras anställda skall bestämmas av rådet i enlighet med det förfarande som anges i paragraf 251 inom ett år från det datum när [...fördraget] träder i kraft.

2. Kommentarer:

Denna bestämmelse skulle kunna inkluderas i andra delen av EG-fördraget (Unionsmedborgarskap), eventuellt som en ersättning för de första två strecksatserna i den nuvarande artikel 21. Alternativt skulle den kunna placeras i första delen av fördraget (Principerna) eller femte delen (Gemenskapens institutioner).

Den föreslagna tidsfristen på ett år verkar rimlig med tanke på det arbete som redan utförts i anslutning till den europeiska kodexen för god förvaltningssed som godkändes av Europaparlamentet den 6 september 2001.

D. 4 Nätverket av ombudsmän och organ som behandlar framställningar i medlemsstaterna

1. Förslag till text:

Artikel 195

(....)

4 Europeiska ombudsmannen och de ombudsmän och organ i medlemsstaterna som behandlar framställningar skall samarbeta i en anda av ömsesidigt förtroende samtidigt som de bevarar sitt oberoende.

5 Ombudsman eller organ som behandlar framställningar i en medlemsstat kan hänskjuta ärenden som gäller grundläggande rättigheter enligt gemenskapsrätten till Europeiska ombudsmannen. Sådana klagomål kan riktas direkt till Europeiska ombudsmannen om ingen ombudsman eller inget organ som behandlar framställningar i en viss medlemsstat har behörighet att behandla ärendet.

(....)

2. Kommentarer:

Den nuvarande paragraf 4 i artikel 195 i EG-fördraget skulle behöva numreras om till paragraf 6.

Strasbourg, den 12 juli 2002

Jacob Söderman
